



Kreativ metarefleksion

- brug af billeder til udarbejdelse af pædagogisk handleplan i adjunktuddannelsen

Af Sussi Louise Zimmermann, RUC.

Workshop (max 8 eller alternativt 16, hvor en af grupperne køres igennem som eksempel).

At skabe bro mellem teori og praksis er en klassisk udfordring i academia og på Roskilde universitet træner vi gennem projektarbejdet de studerende i at være metarefleksive kritiske praktikere. Men hvordan sikrer vi, at underviserne også er det?

I adjunktuddannelsen arbejder med undervisningsportfolio (UP), blandt andet som metode til at øge undervisernes refleksioner af første, anden og tredje orden (Luhmann, Schön¹) i forhold til deres egen pædagogiske praksis og professionalisering. Den nok største udfordring har, overraskende nok, været at få dem til at engagere sig i meta-refleksivt i deres pædagogiske handleplan. For at bryde barriererne har vi eksperimenteret med utallige kreative øvelser. I workshoppen vil jeg beskrive en af favoritterne.

Billedøvelsen er sidste aktivitet på første UP-kursusdag. Der er ca. 10 deltagere. Underviser er 'ordstyrer' og referent. Aktiviteten foregår stående og består i, at deltagerne hurtigt udvælger et, blandt mange, billeder (fx landskaber, situationer eller kunst), der er lagt ud i rummet. De skal vælge det billede de intuitivt er mest tiltrukket af. De får et øjeblik til at stå og rigtig kikke på detaljerne i deres billede. Så går vi i gang med at tolke.

Øvelsen bruger vi her til at stimulere kreative associationer og nye indgange til diskussion og analyse af teorier om pædagogisk praksis. Ideen udspringer af social læringsteori og filosofien er, at ved at tage deltagerne ud af deres umiddelbare tryghedszone og bruge kompetencer fra andre dele af deres liv (deltagerforudsætninger som fx kreativitet og personlighed) – optimerer man chancerne for at skabe meningsfulde sammenhænge mellem personlig erfaring, læring og ambition (Schön, Lave, Wenger).

Efter øvelsen skriver hver enkelt ned hvad de har hørt, lært, stillet spørgsmål til og hvad de mener de gerne vil arbejde videre på. De får noterne fra gennemgangen af 'deres' billede dagen efter.

Succeskriteriet i aktiviteten er to-delt: i situationen, at deltagerne formår at lave analyser, der bryder overfladen, inkluderer læringsteoretiske overvejelser og at de formulerer pædagogiske arbejdsmaal. På længere sigt: at metarefleksiviteten bliver afspejlet i undervisningsportfolierne. Øvelsen fungerer lige så godt blandt grupper af studerende på et vist fagligt niveau fx 3.-5 år, og de kan endog, efter instruktion, lave den på sig selv.

Gratis coachingbilleder: <http://www.123rf.com/stock-photo/coaching.html>

Mere om øvelsen:

Billedvælgere, lytter mens de andre deltagere kommer med deres analyse af hvordan de ser at billedet reflekterer/IKKE reflekterer billedvælgerens formodede pædagogiske ståsted, undervisningsstil/-personlighed. Til sidst reflekterer billedvælgeren over de analyser, der er blevet præsenteret og sætter det i relation til hvad h/n selv har tænkt før og under gennemgangen.

¹Luhmann, Niklas (1997), *Iagttagelse og paradoks*, Gyldendal, København
Schön, Donald A. (2001), *Den reflekterende praktiker*, KLIM, Århus



Konference d. 29.-30. maj 2012 - Gode undervisnings- og vejledningspraksisser – hvordan?

Det vil sige, at vi øver at tænke over et emne (1. orden), og tænke over hvad det var man tænkte og hvorfor man tænkte som man gjorde (2. orden), men også at vi øver at tænke over hvad andre tænker om ens tænkning og hvordan det står i forhold til egen opfattelse (3.orden). er I med? Det lyder måske langhåret, men i virkeligheden er det såre simpelt. Ved at bruge et ydre fokus, bevægelse og associationer, forsøger vi at 'snyde' gamle genkendelige tankemønstre i håbet om ny erkendelse.